

Helsinki, 1924. szeptember 3.
Kausakoulukatu 5. A 1.

Méltóságos Uram!

A Suomen Kuva-lehti 29. számát
két példányban keresztöltés alatt postára tettem.
Kérnék szíves értesítést, mi a másik lap
címe, mert másik olyan lapot, amely képe-
hez volt volna az expedicióról, minden igyekeze-
tem mellett nem tudtam eddig kinyomozni. Dr.
Rafael Engelberg az iskolakormány szabad
oktatásiügyének ideiglenes felügyelője (koulu-
hallituksen vapaan valistustyön väliaikainen
tarkastaja) volt augusztus 1.-éig. Aug. 1.-én
egy idősebb urat neveztek ki oda s dr. En-
gelberg további beosztása nincs még rendezve
egyelőre. Jelenlegi társadalmi állása után
a filozófia doktorának (filosofian tohtori)
és a Finniség Követsége elnökének (Suoma-
laisuuden Liiton puheenjohtaja) szokás szó-
lítani. Címe: Helsinki, Töölönkatu 1. - A
Finniség Követségének címe: Suomalaisuuden
Liitto, Helsinki, Aurorankatu 7.

En most néhány hétig
vidéken tartózkodom, városi lakásom azon-

ms 4709/493-501

ALLIAR
JUDOMÁNTOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

ban nem változott. Ideiglenes vidéki
címem: Opettája J. Longan Luona. Hamina.
Husulan koulu. Városi címre irányított
postámat utánam küldik.

Tisztelettel;
Taragó József

A nyarat vidéken töltő városi
lakosság visszaérkezte után a Professor
Úr távozásakor kaptam kis megbízatás tel-
jesítésének, azt hiszem, nem lesz semmi
akadály. — Eddigi költsejém a lapokra és
postára összesen tíz márká.

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGYAR IRODALMI INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA BUDAPESTEN

IV., Egyetem-u. 4.

Méltóságos

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Dr. Csekey István[†] egyet. ny.r. tanár urnak

S z e g e d.

Erzsébet-rakpart 4. szám.

Favila

lis 4709/

493

501

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

①

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Ms 1909/494
464/16061 sm

Méltóságos Uram!

Igéretem szerint van perencsém
két heti munkám eredményét jelen
sorokhoz mellékelve megküldeni.

A „Magyarország” nem küldött
számára soha semmiféle díjazást
vagy támogatást, sőt a lapot is
csak előfizetés ellenében küldi. Pe-
dig gyakran küldök számára érte-
sítést az itteni fontosabb események-
ről és még többet említem még a
Magyarorságot a finn lapok hasábjain.
— A „Fennos-Ugria” anyagi helyzete
rendkívül nehéz. A múlt évi itáso-
kért honoráriumot senkinek nem
fizetett. Folytatásáról vagy félben-
hagyásáról a napokban történnik
döntés. A finnek nagyon el van-
nak keseredve a tallinni finn-
ugor kulturális kongresszus válsá-
gotta bizottság írt és magyar tagjai
ellen, mert kevés előfizetőt jele-

(2)

retek, hirdetésekéről nem gondoskod 2
tak és nem küldöttek a lapnak pénz 2
beli támogatást. A Helsingin Sanomat
újévi számában Dr. Engelberg intervjút
ad, amelyben kijelenti, hogy kimondott
anyagi támogatást vár az újságtól.
Több is magyarázattól. — Munkám van
bőven, de legnagyobb részem fizetés nélkül.
Ugyanakkor több ideális kérdés teljesítésé 2
sét könyvtelensé voltam magamtól el 2
hárítani a megélhetési nehézségek
miatt. — A Finség Fővetsége már ré 2
gebben nem tud fizetni számomra sem 2
mit. —

Munkám erkölcsi és anyagi
eredményében bízva maradtam
megkülönböztetett türelemmel.

Farago József

Helsinki, Bulevardinkatu 24. A. 3.

LA FONTAINE IRODALMI TÁRSASÁG
BUDÁPEST (ORSZÁGHÁZ)

Ujpest, 1934. május 12.

Méltóságos Uram!

Megbeszélésünk értelmében tisztelettel bátorkodom a
kérdéses "Curriculum vitae"-t mellékelten megküldeni azzal a
kéréssel, hogy tanári kineveztetésem érdekében illetékes helyen
közbenjárni kegyeskedjék.

Méltóságod szivességét előre is melegen megköszönve
maradtam Méltóságos Urnak

hálás tisztelője:

Faragó József

Bp. V. Akadémia-u.2.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

1934. május 12.
József Faragó

E m l é k i r a t .

1./ A világháború alatt 1915. május 15.-étől 1918. november 1.-ig katonai szolgálatot teljesítettem;

2./ 1916. januárjától 1916. májusáig, továbbá 1916. szeptemberétől 1917. májusáig, valamint 1917 szeptemberétől 1918. augusztusáig, vagyis körülbelül 25 hónapig harctéri arcvonalszolgalatot teljesítettem az olasz és orosz fronton, nagyjából tartalékos hadnagyi rangban és többnyire századparancsnoki minőségben;

3./ harctéri arcvonalszolgalatom alatt kétizben gránát-szilánk okozta sebesüléssel, egy alkalommal pedig súlyos maláriával kerültem kórházi ápolás alá;

4./ harctéri arcvonalszolgalatom alatt az ellenség előtti magatartásomért értékes katonai kitüntetésekben részesültem /:bronz és ezüst Signum Laudis a kardokkal, Károly-csapatkereszt és sebesülési érem:/;

5./ a forradalmi mozgalmak keletkezése óta tanusított magatartásomat a m. kir. budapesti 1. honvéd vegyesdandár parancsnokság az 1920. évi március hó 6.-án megjelent 16.R.K. /Szü/ 291.sz. lapoldalon igazoltnak nyilvánította;

6./ a m. kir. honvédelmi minisztérium 36.116/8.-1931. számú igazolványának tanúsága szerint a kommün alatt és után 1919. évi július hó 24.-étől 1920. évi szeptember hó 20.-ig Szegeden és a Dunántul különböző városaiban a Kormányzó Ur Ö Főméltóságának fővezérsége alatt álló Nemzeti Hadseregben katonai szolgálatot teljesítettem és megbízható voltom miatt csak későn kaptam elbocsátást a hadsereg kötelékéből, hogy egyetemi tanulmányaimat megkezdhessem;

7./ a budapesti egyetem alapvető kurzusának elvégzése után szívem sugallatát és föllebbvalóim buzdítását követve különleges ismeretek elsajátítása végett Finnországba utaztam s ott kilenc félévet lehallgatva aranygyűrűvel, babérkoszorúval, "admodum dignus"

Szövetsége, a Magyar és Finn Statisztikai Hivatal, a Petőfi Társaság és a két ország egyéb hasonló szervezetei és intézményei közötti levélváltást;

16./ a magyar kir. kultusz- és külügyminisztérium ügyeinek és átiratainak elintézésében a finn külügy- és kultuszminisztériumnak több ízben kezére jártam;

17./ különböző magyar nyelvű átiratok tolmácsolásában segitettem a helsinki magyar konzulátust;

18./ a Magyar Külügyi Társaság használatára többhónapi munka eredményeképpen részletes bibliográfiát állítottam össze Jókai Mór könyvalakban, valamint napilapokban és folyóiratokban megjelent, finnre fordított műveiről;

19./ a Szegedi Ferencz József Tudomány Egyetem petsamoi földrajzi és természettani expedíciójának Finnországról szóló kiadványához a szerkesztő bizottság egyes tagjainak kérésére megfelelő tudományos adatok beszerzéséről gondoskodtam;

20./ utbaigazitásokkal, tanácsokkal, cimekkel és ajánlólevelekkel láttam el a Magyarországra induló finn és észti állampolgárokat;

21./ fogadtam, kalauzoltam, eligazítottam és tolmácsolással segitettem a Finn- és Észtországba érkező magyar magánszemélyeket, expedíciókat és hivatalos kiküldötteket;

22./ különböző külföldi ünnepélyes alkalmakkor Magyarországot képviseltem;

23./ figyelemmel kísértem a finn és magyar sajtót, valamint a különböző finnországi társadalmi és politikai mozgalmakat és a két ország fontosabb eseményeiről értesitettem a finn és a magyar sajtót, és ha szükségesnek mutatkozott, a hivatalos személyeket;

24./ külföldi tanulmányaim alatt elméleti szaktárgyaimon kívül /:finnugor nyelvészet, finn nyelv és irodalom, összehasonlító népköltészet, közgazdaságtan és ethnográfia:/ el-sajátítottam a finn és észti nyelvet és kielégítő alapismeretekre

tettem szert a karjala, inkeri, vepsä, vót, lapp, mordvin, zürjén és cseremisiz nyelvekben. /Az indóeuropai nyelvek közül gazdag ismereteim vannak a német és francia nyelvben és kellő alapismeretekkel rendelkezem az angol, olasz, szerb -horvát, szlovén és orosz nyelvben/;

25./ Finnországból való hazaérkezésem óta szolgálataimat számos alkalommal kérték, illetőleg felhasználták többek között a következő előkelő személyiségek és intézmények: gróf Bethlen István, dr. Vass József, gróf Klebelsberg Kuno, gróf Teleki Pál, dr. Zsitvay Tibor, dr. Scitovszky Béla, dr. Ripka Ferenc, Antti Tulenheimo finn miniszterelnök, Esko Heilimo finn államtitkár, dr. Jungerth Arnóthy Mihály m. kir. követ, Budapest székesfőváros /8-10 különböző alkalommal/, Idegenforgalmi Hivatal, Magyar Külügyi Társaság, Gyáriparosok Országos Szövetsége, Finnugor Közművelődési Kongresszus, Budapesti Rendőrfőkapitányság, Magyar Sportszövetség, Budapesti Ügyvédi Kamara, Szeged, Debrecen, Pécs és Miskolc sz. kir. városok, a Budapesti Szegedi és Debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamarák, a Dánántuli és Tiszántuli Mezőgazdasági-Kamarák, a Finn Kereskedelmi és Iparkamara, a finn országgyűlési képviselők, a finn rendőrtisztviselők, a IV. Finnugor Kongresszus, a Finn Nemzeti Színház, a helsinki Svéd Színház, a m. kir. földművelésügyi minisztérium, Magyar Nemzeti Diák-szövetség, budapesti finn konzulátus stb.;

26./ a hivatalos magyar tényezők figyelmét részint előszóban, részint megleghangu átiratokban föl hívták reám többek között a következő előkelő külföldi személyiségek és intézmények: Antti Tulenheimo finn miniszterelnök, Setälä Emil finn szenátor, államtanácsos, követ, külügy- és kultuszminiszter, Väinö Voionmaa finn külügyminiszter, Wulius Ailio finn kultuszminiszter, Paavo Virkhunen, a finn parlament elnöke, Alwar Niklander finnországi magyar főkonzul, a Finn Nemzeti Szövetség, a Finn Külügyi Társaság stb. hangsúlyozva, hogy súlyos anyagi nehézségeim külügyi, hazafias és tudományos munkásságomat megbénítják;

27./ Finnországból való hazaérkezésem után magyarországi elhelyezkedésemet eleinte formális akadályok késleltették, amennyiben külföldi tanulmányaim következtében megfelelő hazai képesítésnek hijával voltam; két évvel ezelőtt azonban e formális akadályt is sikerült megszüntetnem, amennyiben az előírt követelményeknek szabályszerűen megfeleelve egyetemi tanulmányaimat Magyarországon is sikerrel befejeztem és másirányu külföldi képesitésem mellé középiskolai zánári oklevelet szereztem a magyar és német nyelvből a budapesti kir. magyar Pázmány Péter tudomány-egyetemen;

28./ amint a fentiekből kiviláglik, jelenlegi hátrányos anyagi helyzetemet kizárólag idealizmusomnak, önzetlenségemnek, magasabb tanulmányaimnak, többszörös képesitésemnek, közérdekű munkásságomnak és hazafias magatartásomnak köszönhetem, mert nélkülük már hosszú évek óta rendes tanár volnék,- bár szívesen elismerem, hogy helyzetem ilyenén való alakulását egyáltalán nem szándékosság, hanem a viszonyok véletlen alakulása idézte elő;

29./ rendes tanárrá való kineveztetésemet kívánatossá teszi többek között az a körülmény is, hogy külföldi tanulmányaim és összeköttetéseim alapján kifejtett munkásságomat a legkiválóbb közéleti, gazdasági, társadalmi és tudományos előkelőségek és intézmények állandóan használják jelenleg is, ebbeli munkásságomért azonban - amelynek teljesítése alól fontos magyar érdekekre való tekintettel nem lehet és nem szabad kivonnom magamat - semmiféle anyagi ellenszolgáltatásra nem számíthatok, jóllehet e teendők a rájuk fordított időn és fáradságon kívül nem egyszer tetemes anyagi áldozatokat is követelnek tőlem;

30./ tekintve, hogy finnországi okleveletem 1927. májusában, hazai okleveletem pedig 1932. májusában megszereztem, harminckilencedik életévemet betöltöttem, házasságban vagyok, parancsnoki minőségben vezetem az újpesti gimnázium cserkészcsapatát és 6 éve dolgozom a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában, rendes tanárrá való kineveztetésem minden szempontból méltányos, mert jogtalan előnyt nem szerzek vele, sőt alázatos kérésem tel-

jesítése saját hibámon kívül fönnálló hátrányos helyzetemet csak részben tudná megszüntetni;

31./ rendes tanárrá való kineveztetésem annél kevésbé okozhat gyakorlati nehézséget, mert a m. kir. ujbpesti Könyves Kálmán reálgimnaziumban óraadó tanári minőségben már két év óta végzem egyik megürült rendes tanáriállás teendőit;

32./ rendes tanárrá való kineveztetésem esetén nyomasztó anyagi nehézségeimtől megszabadulva képes volnék a magyar ügyekben tájékozatlan finn napisajtó állásfoglalására a mindenkor magyar érdekeknek megfelelő módon döntő befolyást gyakorolni;

33./ tiszteletteljes kérésem támogatására bátorodom mellékelni nagynevű magyar és külföldi közéleti és tudományos előkelőségek ajánlóleveleinek másolatát;

34./ fenti kérvényem összes pontjainak tárgyilagosságáról feltétlenül meggyőző bizonyítékokat terjeszthetek elő bármely pillanatban.

35./ Tanári kineveztetésem ügyében benyújtott kérvényeim a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban 30381/V.A.1/1932, valamint 32092/1933. és 28628/1933. számok alatt iktattattak.

Budapest, 1934. május 11.

Farago József

Cím: Ujbpest, Pöltenberg-utca 2. II/49.

Ms 4709 / 497

MAGYAR
KÖZMŰVELŐSÉGI
KÖNYVTÁRA

Budapest, 1934. nov. 4.

Méltóságos Uram!

Nagybecsű sorait őszinte köszönettel vettem kézhez, s azokért valamint Méltóságod nagyerőlkü támogatásáért őszinte, meleg köszönetemet küldöm. Helyettes tanárrá való átminősitésem július 1.-i dátummal megtörtént, bár az — megszállt területen való tartózkodásom miatt — csak szeptemberben jutott tudomásomra. Méltóságos Úr újabb ígéretét — rendes tanárrá való kineveztetésem szorgalmazását illetőleg — Vikár ö-

1935. május 14. 1934.
Méltósága örömmel veszi tudomásul és arra kéri Méltóságodat, kegyeskedjék erre vonatkozó jóindulatú lépéseit, már 1935 tavaszán megkerdeni, hogy le ne maradjanak a folyó iskolai év végén, 1935 júniusában kinevezendők listájáról. A magam részéről ugyanazt kérve, előre is őszintén köszönöm Méltóságod szives fáradozását.

Megkülönböztetett, hálás
tisztelettel:

Faragó József

Ms 4709 / 498

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Újpest, 1935. nov. 7.

Méltóságos Uram!

Nagybecsű soraira válaszolva tiszteltetéssel jelentem, hogy a Kalevala Magyarázatait ma délután keresztkötés alatt postára tettem.

Vikár Béla véleménye szerint a Kalevala első kiadásának legjobb ismertetései a következők: 1.) Sebestyén Károly (Budapesti Hírlap, 1909.), 2.) Zempléni Árpád (Budapesti Szemle, 1909.), 3.) Peissner Ignác (Neues Pester Journal, 1909.), 4.) Dr. Herrmann Antal (Ethnographia, 1909.); ezek közül is Peissner Ignác ismertetése tekinthető legjobbnak a fordítónak. Az új kiadás legjobb ismertetéseit Koss-

tolányi Derső és Balassa Imre
írta a Kalevala Magyarázatainak
kötetében. Figyelmet érdemel még
Vándoryné Kövér Ilona ismertetése
a "Vasárnap" c. aradi szépirodalmi
folyóirat idei évfolyamának vala-
melyik számában. A kérdéses lap-
számokat tekintve nem tudunk
közelebbi adatokat sem a régi, sem
az új ismertetéseket illetőleg.

A fordítás legnagyobb ér-
deme kétségtelenül Vikár nyelvi
és költői leleményessége. A fordí-
tásnak ezt a két érdemét a for-
dító véleménye szerint is, kellő-
képpen kiemeli Kosztolányi Derső
a Magyarázatok kötetében.

Az új kiadás ismertetései
általában többé-kevésbé Kosz-
tolányi bírálatára támaszkodnak

1709 / 498

(többek között az én kis ismertetésem is, amely egy hónappal ezelőtt jelent meg a Magyar Kultúra október 5-i számában).

Schiffer úr könyvecskéjét köszönettel megkaptam, és figyelmesen át fogom tanulmányozni.

A Concha-féle könyv megszerzéséről a közeli napokban fogok intézkedni.

Megkülönböztetett tisztelettel:
Faragó József.

172/1938

1938 VI/28

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Méltóságos Uram!

us 4709/499

Tisztelettel jelentem, hogy a Kalevala szétosztásában, árusításában, a rendelkezések elintézésében, valamint a Kalevala-ünnepek megrendezésében nem volt semmiféle szerepem s így a kérdéses dolgokban magam is tájékozatlan vagyok. Vikár Béla nagyjából elfelejtette már a szóbanforgó adatokat, - azokat az iratokat pedig, amelyekből esetleg kiderülnének, hamarosan nem tudja előkeríteni. Bonyolítja a helyzetet az a körülmény is, hogy - különböző okokból kifolyólag- ugyyszólván minden egyes alkalommal más személy és más intézmény/pl. Rozsnyai, Kókai, Dante, Fővárosi Nyomda, La Fontaine Társaság, Városok Szövetsége, Finn Követség, különféle főispánok, polgármesterek, országgyűlési képviselők, iskolák, társadalmi egyesületek, kulturházak, Csima János altiszt, Dávidházi János vonatvezető stb./ látta el a kérdéses feladatokat. Nagyon valószínű, hogy hetekig tartó, költséges és fáradságos nyomozás lefolytatása volna szükséges a kérdéses adatok kiderítésére. Erre azonban ezidő szerint - őszinte sajnálatomra - nincsen mód, mert sürgősen elvégzendő és sok időt kívánó teendőket /fordítások stb./ kaptam a kultuszminisztériumtól.

Sajnálatom ismételt kifejezése mellett maradtam

megkülönböztetett tisztelettel:

Taragó József

Méltóságos

Dr. Csekey István

egyetemi professzor Urnak,

Budapest.

megelőzőtett tisztelettel:

LA FONTAINE IRODALMI TÁRSASÁG

BUDAPEST (ORSZÁGHÁZ)

Budapest, 1940. február 9.

Méltóságos Uram!

F. évi január 8-án kelt nagybecsű sorait hálásan megköszönve van szerencsém mellékelten megküldeni "Vérszerződés" című, három versszakból álló költeményemet, amelyben szerény, de jószándéku kísérletet tettem a finnugor himnusz szövegének megírására. Együttal megjegyzem, hogy a harmadik /azaz utolsó/ versszak második sorában lévő "hófehér" szó - tetszés szerint - "koszorus" szóval, ugyanazon versszak hatodik sorának "munkánk" szava pedig "harcunk" szóval is helyettesíthető.

Megkülönböztetett tisztelettel:

Faragó József

LA FONTAINE IRODALMI TÁRSASÁG
BUDAPEST (ORSZÁGHÁZ)

105-005/60th m

Vérszerződés.

/Finnugor himnusz./

- Irta: Faragó József -

Testvérek, álljunk délceg sorba
és nagy esküvel fogjunk kezét,
hogy jóban-rosszban eggyéforrva
küzdünk, ha riad az ütközet!
Közös, bajtársi utat járva
nem leszünk többé három árva:
diadalt ül, ha egyet akar -
három királyfi: észt, finn, magyar.

Mi védtük Nyugat büszke léptét,
elsők elseje, bátrak bátra.
Legendás kardunk volt a lépték,
ha kürt szólt: "Legény kell a gátra!"
Hős keblünk volt az örök palánk,
ahol megtorpant minden falánk:
győztünk vad tusák ezer vészin -
három királyfi: magyar, észt, finn.

Nem hullt hasztalan drága vérünk
a szent, hófehér zászlók alatt:
megkapjuk jogos, illő bérünk,
rózsállik immár a pitymalat.
Átestünk a bus azur-esten:
megáldja munkánk az Uristen,
s dusan nyerjük a díjat, a részt -
három királyfi: finn, magyar, észt.

105/604 m

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁJA
KÖNYVTÁRA